

Examenul național de bacalaureat 2022

Proba E. c)

Istorie

Varianta 7

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animator, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar, educator-puericultor; - profil teologic, toate specializările.

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. „După ce a obținut calitatea de ban al Severinului, lancu de Hunedoara ajunge [...] voievod al Transilvaniei. [...] În 1443-1444 marele comandant desfășoară o campanie pe teritoriul Serbiei și al Bulgariei, eliberează Nișul [...] și Sofia și amenință chiar centrul Imperiului Otoman. Însăpămânați de această «campanie lungă», turcii cer pace, care se încheie, grație lui lancu [de Hunedoara], la 1444, pe 10 ani. Dar, la stăruințele papale și ale principilor occidentali [...] se reiau planurile creștine de război, odată cu plecarea flotei venețiene spre Bosfor. lancu [de Hunedoara] nu a agreeat ruperea păcii, dar, odată decizia luată, s-a situat în fruntea oștilor transilvănene, croate și bosniace, luptând alături de oastea regală ungară și cea a Țării Românești [...]. Bătălia s-a dat la 10 noiembrie 1444 la Varna, în Bulgaria (ocupată de otomani), unde oastea puțin numeroasă a creștinilor a fost învinsă de otomani. Copleșitoarea forță numerică și, în parte, incompatibilitatea de tactică militară au decis rezultatul luptei: față de o anumită greutate de mișcare a creștinilor, turcii au mizat pe cavaleria ușoară mobilă și pe atacuri prin surprindere.”

(I.A. Pop, I. Bolovan, *Marea istorie ilustrată a României și a Republicii Moldova*)

B. „În 1459, Vlad [Țepeș] a refuzat plata tributului și alte obligații impuse de turci. În iarna dintre 1461-1462 [...] a pătruns prin surprindere la sud de Dunăre și a distrus toate punctele fortificate otomane [...]. Ca urmare, în primăvara anului 1462, o armată otomană în frunte cu Mehmed al II-lea, cuceritorul Constantinopolului, pornește spre Țara Românească [...]. O parte a oștii inamice a trecut Dunărea pe la Turnu [...], iar o altă parte a venit pe mare și pe Dunăre până la Brăila, pe care a cucerit-o. [...] La 16 iunie 1462 Vlad [Țepeș] organizează un atac de noapte asupra taberei inamice, cu gândul asasinării sultanului. Scopul nu a fost atins, dar faptul a produs panică, iar otomanii [...] au ajuns să se ucidă între ei. După acest atac, domnul s-a retras la nord de capitală [...].

Sultanul îl adusese cu sine și pe înlocuitorul lui Vlad [Țepeș], în persoana fratelui acestuia, Radu cel Frumos [...]. La 1462, între noul domn, Radu cel Frumos, și sultan, se încheie un nou tratat [...]. În consecință, se reglementau raporturile politice româno-otomane. Țara Românească [...] accepta suzeranitatea Imperiului Otoman, plătea un tribut anual [...] în schimbul protecției, al garantării statutului său, al păstrării instituțiilor.”

(I.A. Pop, I. Bolovan, *Marea istorie ilustrată a României și a Republicii Moldova*)

Pornind de la aceste surse, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți statul medieval românesc, precizat în sursa **B**. **2 puncte**
2. Precizați, din sursa **A**, o informație referitoare la bătălia de la Varna. **2 puncte**
3. Menționați câte un conducător din spațiul românesc la care se referă sursa **A**, respectiv sursa **B**. **6 puncte**
4. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține că prin campania militară este amenințat centrul Imperiului Otoman. **3 puncte**
5. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa **B** precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*). **7 puncte**
6. Prezentați alte două fapte istorice desfășurate de români în relațiile internaționale din secolul al XV-lea, în afara celor la care se referă sursele **A** și **B**. **6 puncte**
7. Menționați o asemănare între două acțiuni diplomatice la care participă românii în secolele al XVI-lea - al XVIII-lea. **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursa de mai jos:

„În anul 1873, [...] problema proclamării independenței României, vizată de principele Carol I și unii miniștri, a constituit obiectivul guvernului, a cărui majoritate, invocând contextul extern nefavorabil, consideră nepotrivită punerea imediată în practică a unui asemenea proiect. Majoritatea membrilor guvernului [...] erau adepții intensificării negocierilor diplomatice în vederea obținerii independenței [...].

Redeschiderea «crizei orientale» în 1875, eveniment datorat de data aceasta acțiunii popoarelor mici din sudul Dunării și nu, ca în trecut, disputei dintre marile puteri pentru dominație în această parte a Europei, va pune statul român într-o situație deosebit de complexă. Preocuparea principală a politicii externe românești în prima fază a crizei va fi evitarea «prinderii» teritoriului României în conflict. [...]

Toate propunerile de cooperare militară româno-ruse, făcute de Carol I, I. C. Brătianu sau M. Kogălniceanu, au fost respinse de țarul Rusiei, Alexandru al II-lea, și cancelarul Gorceakov până în iulie 1877. Din cauza informațiilor eronate în legătură cu starea militară a Turciei, [...] Rusia n-a dorit o cooperare militară cu România, considerând că totul se va limita la o simplă plimbare în Balcani. [...] Această poziție rigidă [...] față de România s-a menținut până în iulie 1877, respectiv până în momentul crizei de pe frontul de la Plevna. [...] Imprecizia informațiilor în privința forțelor otomane concentrate la Plevna au adus după sine două grele înfrângeri pentru trupele rusești [...], iar comandamentul rusesc, prin intermediul marelui duce Nicolae, a lansat un disperat apel pentru intrarea imediată în acțiune a armatei române. Prezența armatei române în război devenise necesară [...] când primele succese înregistrate de otomani împotriva rușilor la Plevna, în iulie 1877, au dezvăluit [...] gravele consecințe ce puteau decurge de aici.”

(V. Russu, *Studii de Istorie modernă*)

Pornind de la această sursă, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți conducătorul României precizat în sursa dată. **2 puncte**
2. Precizați secolul la care se referă sursa dată. **2 puncte**
3. Menționați procesul istoric redeschis în 1875 și o cauză a acestuia, la care se referă sursa dată. **6 puncte**
4. Menționați, din sursa dată, două informații referitoare la guvernul României. **6 puncte**
5. Formulați, pe baza sursei date, un punct de vedere referitor la participarea României la război, susținându-l cu două informații selectate din sursă. **10 puncte**
6. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia în statul român se adoptă măsuri de modernizare în perioada 1864-1870. (Se punctează prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.) **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre evoluția României în secolul al XX-lea, având în vedere:

- menționarea a trei aspecte referitoare la democrația din statul român în primul deceniu după constituirea României Mari (1918);
- precizarea legii fundamentale adoptate în România între anii 1931-1940 și menționarea unei consecințe a acesteia;
- prezentarea unei practici politice utilizate în România, în etapa stalinismului din a doua jumătate a secolului al XX-lea;
- formularea unui punct de vedere referitor la România în perioada 1965-1988 și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă! Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, **evidențierea relației cauză-efect**, elaborarea **argumentului istoric** (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.